

Aktivitetsmöte med Jonas Sima och hans film Vildhussen 11 november 2021

Intresset var stort för dagens ämne.

Vi har väl alla hört talas om Vildhussen och Döda fallet men många visste inte så mycket mer.

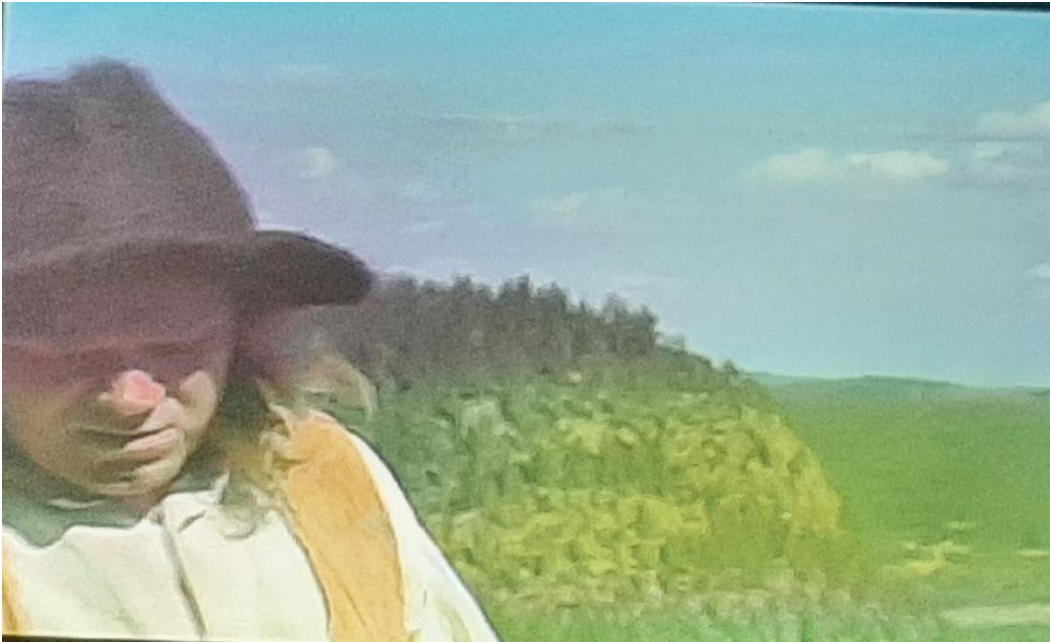
Vår klubbmästare Britt-Marie introducerade dagens talare, den kände filmaren m.m. Jonas Sima.

Jonas inledde med att prata lite allmänt om tillkomsten av den film vi skulle få se.

Den handlar om Sveriges och Nordens största naturkatastrof, som inträffade för över 200 år sedan i Indalsälven i Ragunda kommun, i Jämtland.

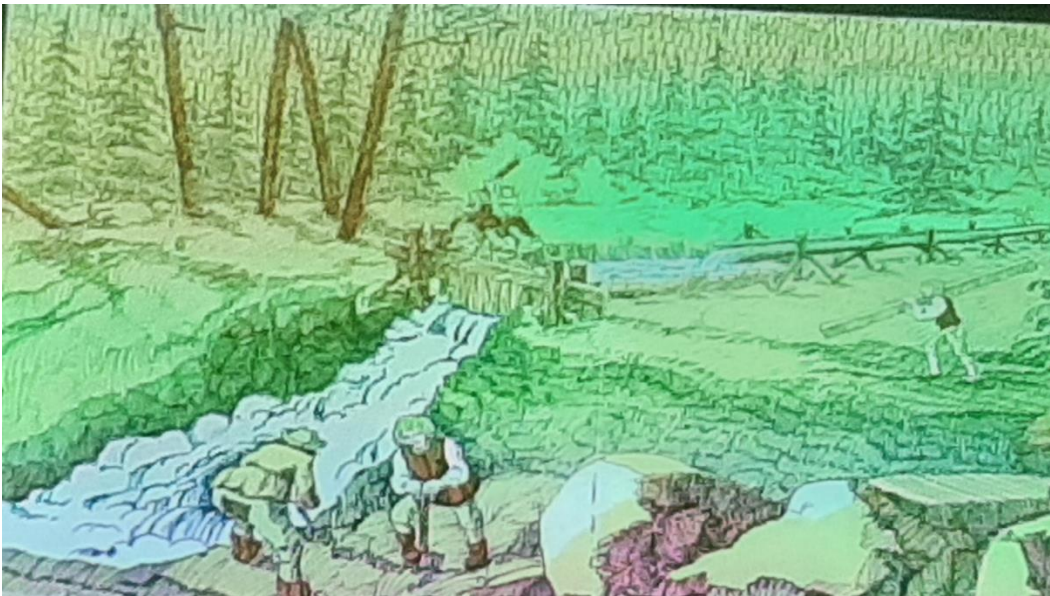
Jonas Simas film är en dokumentär dramatisering av den omstörtande katastrofen.

Magnus Huss var en äventyrlig affärsman och entreprenör som hade gjort sig känd för att ha framsynta idéer och tekniska lösningar på det mesta.

För att bereda en flottled förbi Storforsen fick Magnus Huss i uppdrag att genomföra dragningen av flottleden.

Han hade en noga genomtänkt idé som han nu skulle förverkliga.

Huss räknade ut att han kunde ta hjälp av krafterna i en liten bäck som rann i närheten.

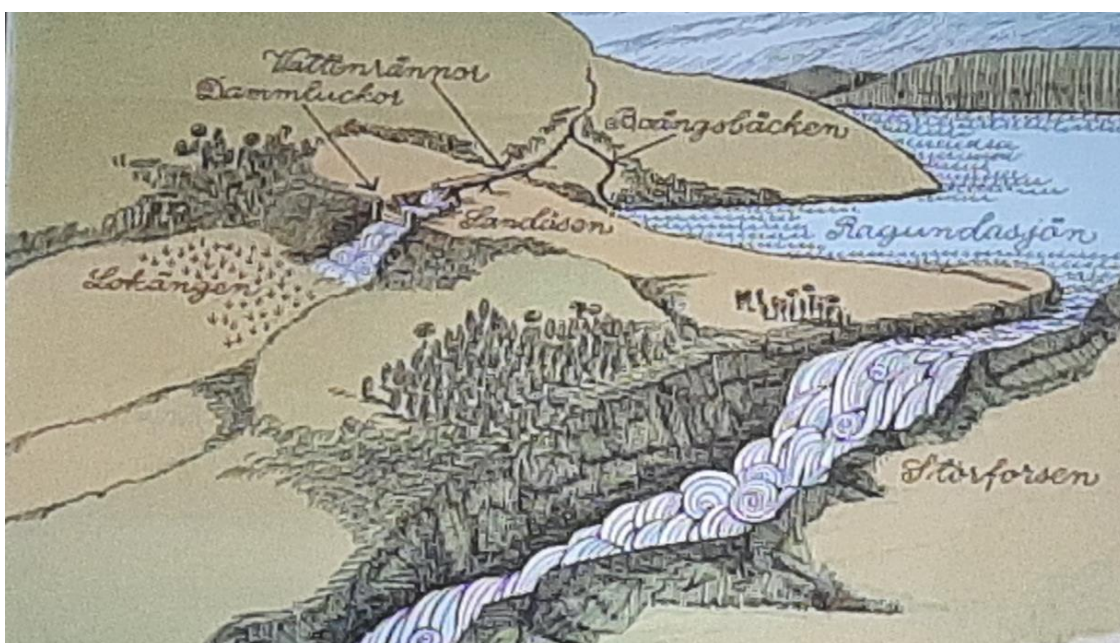
Filmen har många spelscener i de historiska avsnitten med både kända aktörer och amatörskådespelare från Ragunda.

Skådespelaren Ingmar Virta gör huvudrollen som Vildhussen. Sven Wolter har en mindre roll som norrländsk entreprenör.

Här är en scen från rekonstruktionen av den damm som Vildhussen lär bygga.

Här är en översiktsbild över platsen för katastrofen.

En miss i Vildhussens beräkning var att sandåsen var mycket djupare än han trodde.

Det var ingen fast berggrund en bit ner.

Det gjorde förloppet så dramatiskt, när all sanden gav vika för vattenmassorna.

Natten mellan den 6 och 7 juni 1796 tömdes Ragundasjön på allt sitt vatten på 4 timmar.

När sjön torrlades hamnade mängder av fisk på torra land och till och med i träden.

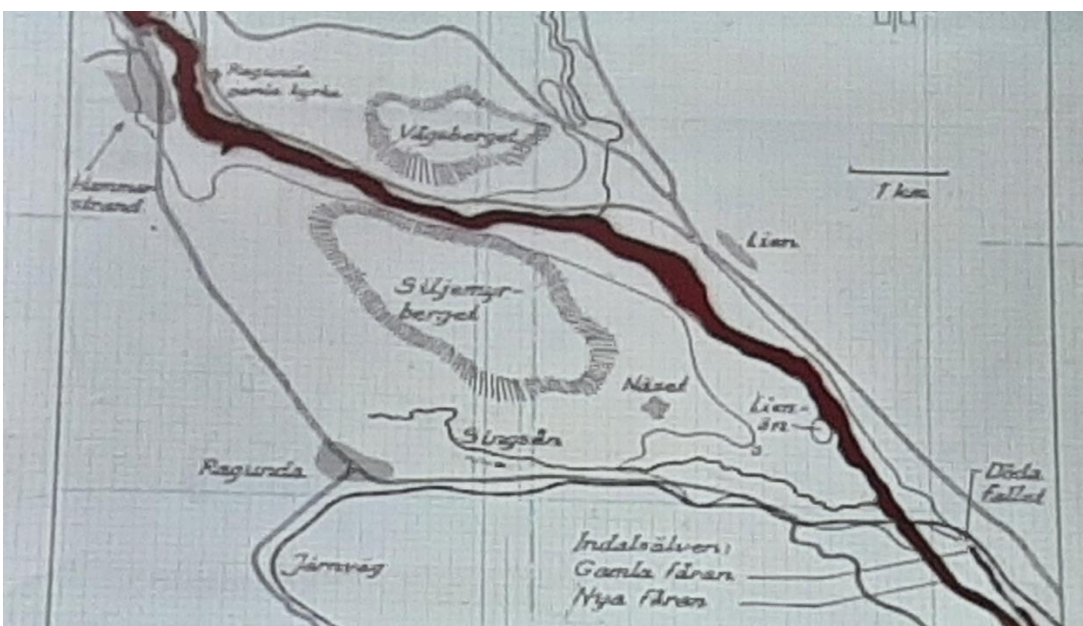

Här visar en av filmens experter på den stora höjdskillnaden efter att hela Ragundasjön hade tömts.

Han står nere på den torr-lagda sjöbotten.

Vattnet bryter fram okontrollerat

På den här bilden ser man både den gamla älvfåran med Storforsen, där nu Döda Fallet finns nere till höger och den breda älv som hittade ny väg.

Några bilder som skildrar förloppet i den modell som Jonas Sima lät bygga för filmen.

Hela älvdalen ovan Hammarstrand och sedan ner till havet vid nuvarande Midlanda flygplats drabbades av de väldiga naturkrafter som sattes i gång av Magnus Huss.

"Resultatet blev väl ändå inte så tokigt" säger Vildhussen i filmen.

Men långt ifrån alla var nöjda med resultatet.

Många bönder söder om Döda fallet fick sitt laxfiske förstört och förlorade såväl odlingsmark som båtar och kvarnar.

Här ses några ilska bönder som förlorat allt skicka ut Vildhussen i forsen i en båt utan åror för att drunkna.

(Det är aldrig bevisat att det var så det gick till när han drunknade. Detta är Jonas Simas fundering.)

Viveka Seldahl gästspelar – i sitt artistlivs minsta roll – som Vildhussens änka.

Hon och de övriga skådespelarna i filmen uppträdde också i teaterversionen av Vildhussen, som några somrar spelades på friluftsscenen vid Döda fallet.

Minnesstenen vid Lidens gamla kyrka restes av släktföreningen Huss.

En staty har rests över Vildhussen i Hammarstrand, som delvis är beläget på den gamla sjöbotten.

Döda Fallet är idag en stor turistattraktion i Ragunda-dalen.

Efter den intressanta filmen svarade Jonas på frågor.

Det visade sig att några i publiken hade närmare band till trakten och katastrofen.

Även tillkomsten av filmen med den modell som Jonas lät bygga för att illustrera förloppet fick flera frågor.

Vid avtackningen fick vi veta att Jonas har flera filmer på lager, kanske för kommande möten.

Tidigare har han ju visat filmer både om Snoddas (10/11 2016) och om Nalen (12/4 2018).

Rapporter från dessa möten finns också under Minnesbilder.